

مرکز مدیریت حوزه علمیّه خراسان
مدرسه علمیه نرجس (سلام الله علیها)
شهرستان سبزوار

تحقیق پایانی سطح 2 (کارشناسی)

مدیریت زمان در پیشرفت تحصیلی

استاد راهنما:
طاهره مهرآبادی

استاد داور:
زیبا رودی

محقق:
سمیه السادات مصطفوی نیا

پاییز 1393

مرکز مدیریت حوزه علمیّه خراسان
مدرسه علمیه نرجس (سلام الله علیها)
شهرستان سبزوار

تحقیق پایانی سطح 2 (کارشناسی)

مدیریت زمان در پیشرفت تحصیلی

استاد راهنما:
طاهره مهرآبادی

استاد داور:
زیبا رودی

محقق:
سمیه السادات مصطفوی نیا

پاییز 1393

تقدیم به

اگر قابل تقدیم باشد:

تقدیم به تنها گوهر بی بدیل، نهفته در گنجینه ی کائنات،

حضرت صاحب الامر و الزمان مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف)

که مایه ی فخر افلاکیان است و چشم امید خاکیان.

و تقدیم به

گل های کمیاب و گران بهای بوستان زندگی ام پدر و مادر عزیزم.

تقدیر و تشکر

سپاس خدایی را که بر من منت نهاد و توفیق داد تا این تحقیق را به رشته تحریر در آورم.

پس از حمد و ثنای الهی و درود بر پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و اهل بیت مطهرش (علی السلام)، بر خود لازم می دانم از زحمات خالصانه مدیریت محترم مدرسه نرجس (سلام الله علیها) مرحوم حاجیه خانم زمردیان و معاونت محترم پژوهش سرکار خانم کاشکی و در نهایت از زحمات فراوان استاد راهنمای گرامی ام سرکار خانم طاهره مهرآبادی که با راهنمایی های بی دریغ خود، راه را بر من هموار ساختند و همچنین از سرکار خانم رودی که محبت نمودند و داوری دفاعیه را قبول نمودند، کمال تشکر و سپاس را دارم.

مباحثه

از جمله عواملی که باعث رسوخ دانسته‌ها در ذهن می‌گردد و دانشجو را در یادگیری صحیح کمک می‌کند، مباحثه و مناظره علمی است البته به شرط آنکه آداب و آیین مناظره رعایت شود و دانشجویان از این رهگذر به حقیقت دانش برسند نه اینکه وسیله‌ای برای برتری‌جویی، اظهار فضل و دیگر آفات مناظره شود.¹

رسول اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) فرمود: مَنْ أَفْضَلَ الصَّدَقَةِ أَنْ يَعْلَمَ الْمَرْءُ عِلْمًا ثُمَّ يُعَلِّمَهُ آخَاهُ. از برترین صدقات این است که شخص علمی را فرا گیرد و سپس به برادر دینی خود یاد دهد.²

1. نجفعلی، میرزایی، اخلاق دانشجویی در اسلام، قم، دارالثقلین، اول، 1378، ص 188، نقل به تلخیص.

2. محمد باقر مجلسی، بحارالانوار، ج 2، ص 25.

نتیجه

استفاده‌ی صحیح از زمان و هدر ندادن آن بسیار مهم است، چرا که زمان از دست رفته را نمی توان مجدداً بازیافت. چنان که امام موسی کاظم (علیه السلام) می فرماید: کسی که دو روزش مساوی باشد، مغبون است.

موفقیت یا عدم موفقیت دانش‌آموزان در مقاطع تحصیلی به این امر بستگی دارد که چگونه مطالعه می کنند و چگونه وقت خود را تنظیم می کنند، بنابراین دانش‌آموزان برای این که در فعالیت های تحصیلی به موفقیت برسند ابتدا باید هدف خود را کامل بشناسند پس از آن برنامه‌ی منظمی برای رسیدن به آن داشته باشند. و آنچه که پس از تعیین هدف در موفقیت آن ها تأثیر مهمی دارد عبارت است از به کار گیری شرایط یادگیری در حین مطالعه تا سریع‌تر به اهداف مطالعاتی خود برسند.

آنچه از این تحقیق برمی آید این است که مدیریت زمان بر پیشرفت تحصیلی تأثیر مثبت دارد، زیرا استرس را کاهش می دهد و باعث افزایش عملکرد تحصیلی در دانش‌جویان و دانش‌آموزان می‌شود.

پس می‌توان با آموزش این مهارت به دانش‌جویان، نگرش آن‌ها را به زمان تغییر داد و با فراگیری روش برنامه‌ریزی کوتاه مدت و بلند مدت، در افزایش عملکرد تحصیلی آن‌ها گام مؤثری برداشت.

منابع و مآخذ

1. اکرامی فر (خزان)، محمودرضا، الفبای مطالعه و تحقیق، مشهد، ضریح آفتاب، چاپ اول، 1376.
2. اور، فرد ای، روش‌های نوین مطالعه برای دانش‌آموزان و دانشجویان موفق، منصور حکیم جواد، تهران، کیانوش، چاپ اول، 1377.
3. باب الحوایجی، فهیمه، نقش و اهمیت کتابخانه‌های آموزشگاهی، تهران، پژوهشکده تعلیم و تربیت، چاپ اول، 1379.
4. بوزان، تونی، تندخوانی: سرعت مطالعه و درک مطلب خود را برای موفقیت افزایش دهید، ترجمه: محمد جواد، نعمتی، تهران، انتشارات پل، چاپ اول، 1387.
5. ———، شگفتی مغز آدمی، ترجمه: فرشاد شایق، تهران، شرکت کتاب برای همه، چاپ اول، 1363.
6. پین الین، لسلای وایتکر، مهارت‌های ضروری مطالعه موفق، ترجمه: فاطمه محمدی، شیراز، نیم‌نگاه، چاپ اول، 1381.
7. چارت، استری، چگونه مطالعه کنیم، ترجمه: محمود کریمی شروانی، تهران، راه بین، چاپ اول، 1388.
8. تریسی، برایان، پیش به سوی هدف، ترجمه: کامیار فراهانی فرد، تهران، نشرچالش، چاپ اول، 1385.

9. ——— چگونه سریع تر از آنچه تصور می کردید به خواسته هایتان برسید، ترجمه: مهدی قراچه داغی، تهران، ذهن آویز، چاپ اول، 1391.
10. حورایی، مجتبی، مطالعه موفق با تمرکز، تهران، دکلمه گران، هجدهم، 1384.
11. خادمی، عین الله، مطالعه روشمند، قم، نشر پارسایان، چاپ اول، 1380.
12. دی فرنر، جک، مدیریت موفق زمان، ترجمه: ناصر جواهری زاده، تهران، پژوهش تهران، چاپ دوم، 1381.
13. سروش، عبدالحمید، مدیریت زمان، تهران، مؤسسه تحقیقات و آموزش مدیریت، دوم، 1376.
14. شجری، فتح الله، یادگیری خلاقانه و به خاطر سپاری همیشگی تمام مطالب، تهران، انجمن قلم ایران، چاپ اول، 1377.
15. طوسی، بهرام، مهارت های مطالعه، مشهد، ترانه، چاپ هفتم، 1373.
16. علیپور، بیژن، شرایط مطالعه، تهران، دکلمه گران، چاپ اول، 1386.
17. فیض کاشانی، محسن، المحجه البيضاء (راه روشن) ترجمه: محمد صادق، ج 5، عارف، مشهد، استان قدس بنیاد پژوهش های اسلامی، چاپ دوم، 1382.
18. فرمehینی فراهانی، محسن، مهارت های مطالعه و موفقیت تحصیلی، تهران، چاپ اول، 1374.
19. قیصری، داود بن محمود، معمای زمان، ترجمه: طوبی کرمانی، تهران، دانشگاه تهران، چاپ اول، 1379.
20. کنفیلد، جک، مبانی موفقیت، ترجمه: گیتی شهیدی، تهران، نسل نواندیش، چاپ اول، 1387.

21. لوئیس، دیوید، مدیریت زمان، ترجمه: کامران روح شهباز، تهران، ققنوس، چاپ دوم، 1379.
22. میرزایی، نجفعلی، اخلاق دانشجویی در اسلام، قم، دارالثقلین، چاپ اول، 1378.
23. مجلسی، محمدباقر، بحارالانوار، ترجمه: محمود ناصری، ج2، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، چاپ دوم، 1372.
24. موریس ا. لی، اوتیس د. فرو، چگونه مطالعه کنیم، ترجمه: عبدالحسین ال رسول، تهران، کتاب زمان، چاپ ششم، 1372.
25. نظری، مرتضی، عوامل موفقیت در تحصیل برای دانش آموزان دوره های تحصیلی راهنمایی و دبیرستان، تهران، مدرسه، دهم، 1385.
26. هلیر، رجینا، مهارت های مطالعه برای یادگیری مؤثر، ترجمه: منصور بیرامی، تورج هاشمی، فرهاد محمدی، تهران، انجمن اولیاء و مربیان، چاپ دوم، 1388.
27. ———، کارل رابینسون، فیلیس شروود، معجزه تقویت مهارت های یادگیری، ترجمه: فاطمه فاضلی، احمد رضا اشرف العقلایی، تهران، بصیر، چاپ اول، 1378.